

A ס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of נדריים דף כ"ד מסכת נדרים
Some of the topics we will learn about include.

The question if the Chachamim disagree to הבי אלעזר בן הרוצה שיאכל אצלו ומדירו
The Halachah in the case of הרוצה שיאכל אצלו ומסרב בו ומדירו
נדרי זירוזין הוא

A person, whose friend refuses to dine with him, and he made a נדר to compel him to reconsider.

The Gemara will describe certain נדריים that הבי אלעזר בן נזרי זרוזין agrees that they are NOT considered יעקב.

A

If the Chachamim disagree to הבי אלעזר בן יעקב to
הרוצה שיאכל אצלו חבירו ומסרב בו ומדירו
נדרי זירוזין הוא
Certain נדריים agrees are NOT considered
נזרי זרוזין

B נדרי הבאי

A נדר and includes a תנאי, a condition with a fictitious feature – some are

דשייך ביה גוזמא

A feature that is somewhat true, because it may be an exaggeration of the truth – and some are

דלא שייך ביה גוזמא

A feature that is false, because it CANNOT be an exaggeration of the truth

The Halachah of

כשם שנדרי הבאי מותרין

כך שבועות הבאי מותרין

A שבועת הבאי is NOT effective

ביי's explanation that שבועת הבאי מותרין is applicable to the Issur שוא

רבי's explanation that שבועת הבאי מותרין is applicable to a איכילת פירות Issur.

B

נדרי הבאי
 דלא שייך ביה גוזמא דשייך ביה גוזמא
A feature that is false *Can be considered true*
It cannot be considered *It is a commonly used*
an exaggeration of the truth *exaggeration of the truth*
כשם שנדרי הבאי מותרין
כך שבועות הבאי מותרין

1 So let's review ...

In the previous Mishnah רבי אליעזר בן יעקב taught הרוצה שיאכל אצלו ומסרב בו ומדירו נדרי זירוזין הוא

If someone's friend refuses to dine with him, and he made a נדר to compel him to reconsider, the נדר is NOT effective even while his friend is still מסרב, because this is considered נדרי זירוזין in which לא היה בדעתו לנדור כלל. The נדר did NOT intend for a נדר.

1 משנה

רבי אליעזר בן יעקב אמר

הרוצה שיאכל אצלו חבירו ומסרב בו ומדירו נדרי זירוזין הוא

לא היה בדעתו לנדור כלל

2 The Gemara asks

איבעיא להו פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר בן יעקב Is this Halachah subject to a Machlokes, in which Chachamim disagree and hold that this נדר IS effective, and is NOT considered נדרי זירוזין, because, as the Ran explains; בדוקא הוא מדירו. The נדר does want the נדר when his friend is מסרב.

However, in the previous Mishnah's case of מוכר ולוקח the Chachamim agree that the נדר IS considered נדרי זירוזין, because the מוכר ולוקח do NOT want the נדר ששניהם רוצין בשלשה דינרין 3. They both initially intended for the same price of 3.

OR The Chachamim agree with רבי אליעזר בן יעקב even in the case of מסרב, that this נדר is NOT effective, and IS considered נדרי זירוזין, because לאו בדוקא הוא מדירו.

The Gemara continues to ask ואת"ל פליגי הלכתא כוותיה או לא And if we assume that there is a Machlokes, is the final ruling with רבי אליעזר בן יעקב, or with the Chachamim?

2 איבעיא להו

פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר בן יעקב

OR

מוכר ולוקח:	מסרב:	מוכר ולוקח:	מסרב:
IS	IS	IS	NOT
נדרי זרוזין	נדרי זרוזין	נדרי זרוזין	נדרי זרוזין
לשנייהם רוצין בשלשה	לאו בדוקא פלא מדירו	לשנייהם רוצין בשלשה	בדוקא פלא מדירו

ואת"ל פליגי הלכתא כוותיה או לא?

3 The Gemara continues with a lengthy discussion that involves several Mishnayos of the subsequent Perakim, and based on a Braisa concludes;
 ת"ש דאמר רב הונא
 הלכה כרבי אליעזר בן יעקב
 רבי אליעזר בן יעקב that says the Halachah is with הונא
 From which we see both,
 פליגי רבנן עליה
 AND
 הלכתא כוותיה

3

Based on a Braisa the gemara concludes;

ת"ש דאמר רב הונא
הלכה כרבי אליעזר בן יעקב

We see both:

פליגי רבנן עליה
 הלכתא כוותיה

4 The Ran explains that from the Gemara's וטריא we see that in certain cases רבי אליעזר בן יעקב agrees that they are NOT considered נדרי זרוזין, because there is logical indication that he means to make a Neder. For example;
 1.
 In the subsequent Mishnah's case of האומר לחבירו קונם שאיני נהנה לך אם אי אתה נוטל לבנך כור של חיסין ושתי חביות של יין Someone makes a נדר to forbid benefiting from his friend if the friend does not accept a significant gift for his son's use.

4

The Ran explains from the Gemara's וטריא we see;

In certain cases רבי אליעזר בן יעקב agrees they are NOT considered נדרי זרוזין

1
 האומר לחבירו קונם שאיני נהנה לך אם אי אתה נוטל לבנך כור של חיסין ושתי חביות של יין

מודה רבי אליעזר בן יעקב בהאי דנדרא הוי נדרי וטריא וטריא agrees that this נדר is NOT considered נדרי זרוזין, but rather מדיר, בדוקא מדירו, he DOES want the נדר; דאמר ליה לא כלבא אנא דמיתהנינא מינך ולא מיתהנית מינאי

מודה רבי אליעזר בן יעקב בהאי דנדרא הוי נדרי וטריא וטריא agrees that this נדר is NOT considered נדרי זרוזין, but rather מדיר, בדוקא מדירו, he DOES want the נדר; דאמר ליה לא כלבא אנא דמיתהנינא מינך ולא מיתהנית מינאי

דאמר ליה לא כלבא אנא דמיתהנינא מינך ולא מיתהנית מינאי

מודה רבי אליעזר בן יעקב בהאי דנדרא הוי נדרי וטריא וטריא agrees that this נדר is NOT considered נדרי זרוזין, but rather מדיר, בדוקא מדירו, he DOES want the נדר; דאמר ליה לא כלבא אנא דמיתהנינא מינך ולא מיתהנית מינאי

The נדר claims that he will not be like a dog, in only taking benefits from his friend, and not being allowed to reciprocate in giving benefits to his friend.

5

2.
In that Mishnah's reverse case;
האומר לחבירו קונם שאתה נהנית לי
אם אי אתה נותן לבני כור של חיטין ושתי חביות של יין
Someone makes a נדר to forbid his friend from benefiting
from him if the friend does not give a significant gift to his
son.

מודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי
It is NOT considered בדוקא מדירו, and נדרי זרוזין
דאמר ליה לאו מלכא אנא
דמהנינא לך
ואת לא מהנית לי
The נדר claims that he is not a king, who only bestows
benefits to his friends, and does NOT accept benefits in
return.

5

2

משנה

האומר לחבירו קונם שאתה נהנית לי
אם אי אתה נותן לבני כור של חיטין
ושתי חביות של יין

מודה רבי אליעזר בן יעקב
בהאי דנדרא הוי

בדוקא מדירו:

דאמר ליה לאו מלכא אנא
דמהנינא לך
ואת לא מהנית לי

6

3.
In the subsequent Mishnah's case of
הדירו חבירו שיאכל אצלו
Which the Gemara explains is a situation of
דזמינא אדריה למזמנא
The guest requested the invitation, and when extended the
guest asked the host to make the נדר that if he does not
come, the guest may not benefit from the host.
מודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי
מודה רבי אליעזר בן יעקב agrees that this נדר is NOT considered נדרי
אונס, and the נדר IS effective when there was NO זרוזין,
because
לא היה צריך לזרז אותו
=====

6

3

משנה

הדירו חבירו שיאכל אצלו
{דזמינא אדריה למזמנא}

מודה רבי אליעזר בן יעקב
בהאי דנדרא הוי

לא היה צריך לזרז אותו

7 The next Mishnah elaborates on the second of the ארבעה נדרים התירו חכמים
The four Nedarim that are NOT effective, and do NOT even require a חכם;
היתר הבאי
The Ran explains that the Mishnah discusses two forms of נדרי הבאי.

1. דשייך ביה גוזמא
A feature that can be considered true, because it is a commonly used exaggeration of the truth
2. דלא שייך ביה גוזמא
A feature that is false, because it CANNOT be considered an exaggeration of the truth.

Zugt Di Mishnah
נדרי הבאי
There are two types of נדרי הבאי:

1. אמר קונם
אם לא ראיתי בדרך הזה כעולי מצרים
He makes a נדר to prohibit fruits if he did NOT see a multitude of 600,000 people, the amount that left Mitzrayim.
The נדר is NOT effective, even though he did NOT see so many people, because, as the Ran explains קושטא קאמר
דעביד איניש דגזים ואמר כעולי מצרים
He is actually saying the truth, since people exaggerate this way, referring to a large crowd as כעולי מצרים.
2. קונם אם לא ראיתי נחש כקורת בית הבד
He makes a נדר to prohibit פירות if he did NOT see a snake with a ridged back, as the ridges in the wood beam used to press olives.
The נדר is NOT effective, even though he did NOT see such a snake. Although, שקרא קאמר
He is definitely lying, because לא שייך ביה גוזמא
שאין שום נחש טרוף כלל
People do NOT exaggerate this way, since there are NO snakes with ridged backs. However, the נדר is NOT effective, because, as the Ran explains; לא נתכוון לאסור
אלא לומר דברי הבאי
He did NOT intend for a נדר; he only meant to talk nonsense - because otherwise, שהיה לו לאסור בלא תנאי
If he DID intend for a נדר, he would have made this נדר without the תנאי of הבאי.

7

משנה:

ארבעה נדרים התירו חכמים נדרי הבאי

<p>ללא שייך ביה גוזמא <i>A feature that is false It cannot be considered an exaggeration of the truth</i></p>	<p>דשייך ביה גוזמא <i>Can be considered true It is a commonly used exaggeration of the truth</i></p>
<p>קונם אם לא ראיתי נחש כקורת בית הבד <i>The נדר is not effective, even though he did not see such a snake</i></p> <p>Although</p> <p>שקרא קאמר לא שייך ביה גוזמא שאין שום נחש טרוף כלל <i>However,</i> לא נתכוון לאסור אלא לומר דברי הבאי שהיה לו לאסור בלא תנאי</p>	<p>אמר קונם אם לא ראיתי בדרך הזה כעולי מצרים <i>The נדר is not effective even though he did not see so many people</i></p> <p>קושטא קאמר דעביד איניש דגזים ואמר כעולי מצרים</p>

9 The Gemara cites a Braisa, according to the גירסא of the Ran;

כשם שנדרי הבאי מותרין
 כך שבועות הבאי מותרין
 Just as a נדר הבאי is NOT effective, שבועת הבאי is NOT effective either.

There are two explanations:
 רבא says that a שבועת הבאי is possible only in the Mishnah's first case
 דאמר שבועה שראיתי בדרך הזה כעולי מצרים
 The שבועה is NOT effective, and he is NOT liable for making a שבועת שוא, because, as the Ran explains
 קושטא קאמר
 דעביד איניש דגזים ואמר כעולי מצרים

However in the Mishnah's second case of שבועת שראיתי הבד
 נחש כקורת בית הבד
 The שבועה would be effective in that he IS liable for a שבועת שוא, because
 שקרא קאמר
 He is definitely lying, because
 לא שייך ביה גוזמא

9 כריתתא:
כשם שנדרי הבאי מותרין
כך שבועות הבאי מותרין

There are two explanations:

רבא says

שבועה
שראיתי נחש
כקורת בית הבד

He IS liable
לבוזת לא א לבוזה

שקרא קאמר
 because
 לא שייך ביה גוזמא

שבועה
שראיתי בדרך הזה
כעולי מצרים

He is NOT liable
לבוזת לא א לבוזה

קושטא קאמר
 דעביד איניש דגזים ואמר
 כעולי מצרים

10 רבא says that a שבועת הבאי is possible in the Mishnah's case of

באומר יאסרו פירות העולם עלי בשבועה
 He made a שבועה to prohibit himself from eating פירות העולם
 אם לא ראיתי בדרך הזה כעולי מצרים
 The שבועה is NOT effective, and he is NOT liable for a שבועת שוא, because
 קושטא קאמר

And a שבועת הבאי in the second case would be
 באומר יאסרו פירות העולם עלי בשבועה
 אם לא ראיתי נחש כקורת בית הבד

The שבועה is NOT effective, and he is NOT liable for a שבועת שוא, because
 לא נתכוון לאסור אלא לומר דברי הבאי
 שהיה לו לאסור בלא תנאי
 However, he is still liable for שבועת שוא, because
 שקרא קאמר

This discussion continues in the next Daf

10 רבא says
באומר
יאסרו פירות העולם עלי בשבועה...

אם... לא ראיתי
נחש כקורת
בית הבד

לבוזת לא א לבוזה is NOT effective

לא נתכוון לאסור
 אלא לומר דברי הבאי
 שהיה לו לאסור בלא תנאי

שבועת שוא הוא
 שקרא קאמר
 because

אם... לא ראיתי
בדרך הזה
כעולי מצרים

לבוזת לא א לבוזה is NOT effective

קושטא קאמר